

20120441213

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 9 став (2) од Законот за заштита на конкуренцијата („Службен весник на Република Македонија” бр.145/10 и 136/11), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 23.3.2012 година, донесе

УРЕДБА ЗА ПОБЛИСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ГРУПНО ИЗЗЕМАЊЕ НА ОДРЕДЕНИ ВИДОВИ НА ДОГОВОРИ ЗА ТРАНСФЕР НА ТЕХНОЛОГИЈА, ЗА ЛИЦЕНЦА ИЛИ ЗА KNOW-HOW (*)

Член 1

Општа одредба

Со оваа уредба се уредува обемот на примена на групното изземање, поблиските услови во однос на пазарните удели кои треба да бидат исполнети за примена на групното изземање, ограничувањата и обврските кои не смеат да се содржат во договорите за трансфер на технологија за лиценца или за know-how (во понатамошниот текст: договори за трансфер на технологија), како и поблиските услови за повлекување на групното изземање.

Член 2

Дефиниции

(1) Одделните поими употребени во оваа уредба го имаат следното значење:

а) „групно изземање” е изземање одобрено на одредени категории договори за трансфер на технологија, од примената на одредбите за забранети договори утврдени со Член 7 став 1 од Законот за заштита на конкуренцијата (во натамошниот текст: Законот);

б) „договор за трансфер на технологија“ е договор за лиценцирање патенти, договор за давање лиценца за know-how, договор за лиценцирање авторски права на софтвер или мешани патенти, know-how или договор за лиценцирање авторско право на софтвер, вклучително и било кој договор што содржи одредби што се однесуваат на продажба и купување на производи или одредби што се однесуваат на лиценцирање други права на интелектуална сопственост или пренос на истите, под услов тие одредби да не претставуваат примарна цел на договорите и истите да се директно поврзани со производство на стоките предмет на договорот. Преносот на патенти, know-how, авторско право на софтвер или нивна комбинација во која што делот од ризикот што е поврзан со искористување на технологијата останува кај пренесувачот, особено кога износот што се плаќа за тој пренос зависи од приходот стекнат од стекнувачот на лиценцата во поглед на производите кои се произведени со пренесената технологија, количината на тие произведени производи или бројот на остварени операции со помош на таа технологија, исто така ќе се сметаат за договори за трансфер на технологија;

(*) Со оваа Уредба се врши усогласување со Регулатива на Комисијата (ЕЗ) бр. 772/2004 од 27 април 2004 година за примена на член 81(3) од Договорот за категории договори за трансфер на технологија, OJ L 123, 27.04.2004, стр. 11-17, CELEX бр. 32004R0772 и Исправката на Регулатива на Комисијата (ЕЗ) бр. 772/2004 од 27 април 2004 година за примена на член 81(3) од Договорот за категории договори за трансфер на технологија со CELEX бр. 32004R0772(01),

в) „реципрочен договор“ е договор за трансфер на технологија во кој две претпријатија меѓусебно си одобруваат, во ист или различни договори, лиценца за патент, лиценца за know-how, лиценца за авторски права на софтвер, или мешан патент, know-how или лиценца за авторски права на софтвер и каде овие лиценци се однесуваат на конкурентски технологии или можат да бидат употребени за производство на конкурентски производи;

г) „нереципрочен договор“ е договор за трансфер на технологија во кој едно претпријатие му одобрува на друго претпријатие лиценца за патент, лиценца за know-how, лиценца за авторско право на софтвер или мешан патент, know-how или лиценца за авторско право на софтвер, или договор во кој две претпријатија меѓусебно си одобруваат таква лиценца, но тие лиценци не ги засегаат конкурентските технологии и истите не можат да бидат користени за производство на конкурентски производи;

д) „производ“ е стока или услуга, вклучувајќи и посредни стоки и услуги и финални стоки и услуги;

ѓ) „производи предмет на договорот“ се производи што се произведени со лиценцирана технологија;

е) „права на интелектуална сопственост“ се права на индустриска сопственост, knowhow, авторско право и сродни права;

ж) „патенти“ се патенти, пријави на патенти, корисни модели, пријави за регистрација на корисни модели, дизајни, топографии на полупроводнички производи, сертификати за дополнителна заштита на медицински производи или други производи што можат да се стекнат со такви сертификати за дополнителна заштита и селекционерски сертификати;

з) „know-how“ е пакет на непатентирани практични информации, резултат на искуство и тестирање, кој е:

- таен, односно не е општо познат или лесно достапен;

- значителен, односно суштински и корисен за производство на производите предмет на договорот и

- идентификуван, односно опишан на доволно разбирлив начин за да биде возможно да се потврди дека ги исполнува критериумите на тајност и значителност;

с) „конкурентски претпријатија“ се претпријатија што се конкуренти на релевантниот пазар на технологија и/или на релевантниот пазар на производ, односно:

- конкурентски претпријатија на релевантниот пазар на технологија се претпријатија што ги лиценцираат конкурентските технологии без притоа да си ги прекршат меѓусебно правата од интелектуална сопственост (постоечки конкуренти на пазарот на технологија), релевантниот пазар на технологија вклучува технологии што се сметаат од страна на стекнувачот на лиценцата како меѓусебно разменливи или заменливи со лиценцираната технологија, во поглед на карактеристиките на технологиите, нивните цени и наменска употреба и

- конкурентски претпријатија на релевантниот пазар на производ се претпријатија кои што во отсуство на договор за трансфер на технологија, се активни на релевантниот пазар на производ и географски пазар во кој производите предмет на договорот се продаваат без притоа да си ги прекршат правата од интелектуална сопственост (постоечки конкурентни на пазарот на производ) или што на реални основи, преземаат дополнителни, неопходни инвестиции или други трошоци неопходни при промена на производството за да можат навремено да влезат на релевантниот пазар на производ и географски пазар без притоа да си ги прекршат правата од интелектуална сопственост како одговор на мал но постојан пораст на релативните цени (потенцијални конкуренти на релевантниот пазар).

Релевантниот пазар на производ вклучува производи кои од страна на купувачите се сметаат за разменливи или заменливи со производите предмет на договорот, во поглед на нивните карактеристики, цени и наменска употреба;

и) „систем на селективна дистрибуција” е систем на дистрибуција во кој давачот на лиценца превзема обврска за лиценцирање на производството на производите предмет на договорот само на оние стекнувачи на лиценца кои се одбрани врз основа на утврдени критериуми и истите превземаат обврска за непродавање на производите предмет на договорот на неовластени дистрибутери;

ј) „ексклузивно подрачје” е подрачје во кое е дозволено само на едно претпријатие да ги произведува производите предмет на договорот со лиценцирана технологија и без влијание на можноста за дозволување влез на тоа подрачје на друг стекнувач на лиценца да ги произведува производите предмет на договорот само за одреден купувач, доколку второнаведената лиценца е одобрена заради создавање алтернативен извор на снабдување на тој купувач;

к) „ексклузивна група на купувачи” е група на купувачи во која само на едно претпријатие му е дозволено активно да ги продава производите предмет на договорот, произведени со лиценцирана технологија и

л) „делив напредок” е напредок што може да се искористува без притоа да се прекрши лиценцираната технологија.

(2) Поимите „претпријатие”, „давач на лиценца” и „стекнувач на лиценца” ги вклучуваат и нивните поврзани претпријатија.

Член 3

Обем на примена на групното изземање

(1) Договорите за трансфер на технологија склучени помеѓу две претпријатија со кои се дозволува производство на производите предмет на договорот се изземени од примена на одредбите од членот 7 став (1) од Законот доколку ги исполнуваат условите уредени со оваа уредба, а согласно член 7 став (3) и член 9 став (1) точка 2) од Законот.

(2) Групното изземање се применува доколку договорите од ставот (1) на овој член содржат ограничувања на конкуренцијата пропишани во член 7 став (1) од Законот.

(3) Групното изземање од став (1) и (2) на овој член се применува се додека правата на интелектуална сопственост во лиценцираната технологија не истечат, се изгубат или се прогласат за ништовни или, во случај на know-how, се додека know-how остане тајно, освен во случај кога истото станало јавно познато како резултат на дејствие на стекнувачот на лиценцата, во кој случај изземањето ќе се применува за време на важноста на договорот.

Член 4

Поблиски услови во однос на пазарниот удел кои треба да бидат исполнети за примена на групното изземање

(1) Во случаите каде што договорните страни се конкурентски претпријатија, групното изземање од член 3 од оваа уредба се применува под услов заедничкиот пазарен удел на договорните страни да не надминува 20% од засегнатиот релевантен пазар за технологија и производи.

(2) Во случаите каде што договорните страни не се конкурентски претпријатија, групното изземање од член 3 од оваа уредба се применува под услов пазарниот удел на секоја од договорните страни да не надминува 30% од засегнатиот релевантен пазар за технологија и производи.

(3) За остварување на целите наведени во став (1) и (2) од овој член, пазарниот удел што го поседува договорната страни на релевантниот пазар(и) на технологија е дефиниран во смисла на присуство на лиценцирана технологија на релевантниот пазар(и) на

производи. Пазарниот удел на давачот на лиценца на релевантниот пазар на технологија го претставува заедничкиот пазарен удел на релевантниот пазар на производи за производите предмет на договорот произведени од страна на давачот на лиценца и стекнувачите на лиценцата.

(4) При пресметка на пазарните удели од став (1) и (2) од овој член, се применуваат следните правила:

а) пазарниот удел се пресметува врз основа на вредноста на продажбите на пазарот, доколку такви податоци не се достапни, проценките засновани на други сигурни пазарни информации, вклучувајќи ја големината на продажбите на пазарот, може да се користат за утврдување на пазарниот удел на засегнатото претпријатие;

б) пазарниот удел се пресметува врз основа на податоците што се однесуваат на претходната календарска година;

в) доколку пазарниот удел од став 1 или 2 од овој член, иницијално не надминува повеќе од 20% односно 30%, но последователно се зголеми над овие нивоа, групното изземање продолжува да се применува за период од две последователни календарски години, по годината во која за прв пат бил надминат прагот од 20% односно 30%.

Член 5

Ограничувања кои не смеат да се содржат во договорите за трансфер на технологија

(1) Во случај кога договорните страни се конкурентски претпријатија, групното изземање од член 3 на оваа уредба нема да се применува на оние договори кои директно или индиректно, сами или во комбинација со други фактори под контрола на страните, имаат за цел:

а) ограничување на способноста на страните да ја определат цената на производите при продажба на трети страни;

б) ограничување на производството, освен ограничување на производството на производите предмет на договорот, што му е наметнато на стекнувачот на лиценцата по пат на нереципрочен договор или кое му е наметнато на само еден од стекнувачите на лиценца по пат на реципрочен договор;

в) поделба на пазарот или купувачите, освен за:

- обврска за стекнувачот/стекнувачите на лиценца да произведува/ат со лиценцирана технологија само во рамките на едно или повеќе технички полиња на примена или во рамките на еден или повеќе пазари на производи;

- обврска на давачот и/или стекнувачот на лиценца, која е утврдена во нереципрочен договор, со примена на лиценцирана технологија да не произведуваат во рамките на едно или повеќе технички полиња на примена или во рамките на еден или повеќе пазари на производи или во една или повеќе ексклузивни подрачја резервирана/и за другата страна;

- обврска на давачот на лиценца да не дава лиценца за наведената технологија на друг стекнувач на лиценца за одредено подрачје;

- ограничување на давачот и/или стекнувачот на лиценца на активни и/или пасивни продажби на ексклузивно подрачје или на ексклузивна група на купувачи, резервирани за другата страна, содржано во нереципрочен договор;

- ограничување на стекнувачот на лиценца на активни продажби на ексклузивно подрачје или на ексклузивна група на купувачи, која давачот на лиценца му ја отстапил на друг стекнувач на лиценца, под услов другиот стекнувач на лиценца во времето кога му била дадена лиценцата не бил конкурентско претпријатие на давачот на лиценца содржано во нереципрочен договор;

- обврска за стекнувачот на лиценца да произведува производи предмет на договорот исклучиво за свои потреби, под услов да не му се ограничува активна и пасивна продажба на производите предмет на договорот како резервни делови за своите сопствени производи и/или

- обврска за стекнувачот на лиценца да произведува производи предмет на договорот исклучиво за одреден купувач, во случај кога лиценцата е отстапена се цел да се создаде алтернативен извор на снабдување на тој купувач, содржана во нереципрочен договор и/или

г) ограничување на правата на стекнувачот на лиценца да ја користи својата технологија или ограничување на правата на било која договорна страна да врши истражувања и развој, освен ако таквото ограничување е неопходно да се спречи откривање на лиценцирано know-how на трети страни.

(2) Во случај кога договорните страни не се конкурентски претпријатија, групното изземање од член 3 на оваа уредба нема да се применува на оние договори кои директно или индиректно, сами или во комбинација со други фактори под контрола на страните, имаат за цел:

а) ограничување на способноста на договорните страни слободно да ги одредуваат цените на производите кога им ги продаваат на трети страни, без влијание на можноста од наложување на највисоки продажни цени или препорачани продажни цени, под услов истите да не водат кон фиксни или минимални продажни цени, што се резултат на притисок или понудени поволности од било која од страните на договорот;

б) ограничување на подрачјата или ограничување на купувачите на кои стекнувачот на лиценца може пасивно да им продава производи предмет на договорот, освен:

- ограничување на стекнувачот на лиценца да врши пасивна продажба на ексклузивно подрачје или на ексклузивна група на купувачи резервирани за давачот на лиценца;

- ограничување на стекнувачот на лиценца да врши пасивна продажба на ексклузивно подрачје или ексклузивна група на купувачи коишто давачот на лиценца им ги отстапил на друг стекнувач на лиценца во текот на првите две години во кои другиот стекнувач на лиценца продава производи предмет на договорот на тоа подрачје или на таа група на купувачи;

- обврска за стекнувачот на лиценца да произведува производи предмет на договорот исклучиво за свои потреби, под услов да не му се ограничува активна и пасивна продажба на производите предмет на договорот како резервни делови за своите сопствени производи;

- обврска за стекнувачот на лиценца да произведува производи предмет на договорот исклучиво за одреден купувач, во случај кога лиценцата е отстапена се цел да се создаде алтернативен извор на снабдување на тој купувач;

- ограничувања за стекнувачот на лиценца, кој работи на големопродажно ниво, да врши продажба до крајните корисници и/или

- ограничувања за членовите на селективен систем на дистрибуција на продажба на неовластени дистрибутери и/или

в) ограничување на стекнувачот на лиценца, кој е дел од селективен систем на дистрибуција и кој делува како трговец на мало, од активна или пасивна продажба на крајните корисници, без влијание на можноста за забрана член на системот да делува надвор од овластеното место на делување.

(3) Во случај кога договорните страни не се конкурентски претпријатија во времето на склучување на договорот, но подоцна станат конкурентски претпријатија, се применуваат одредбите од став 2 од овој член за целото времетраење на договорот, освен ако договорот последователно се измени во било кој материјален дел.

Член 6

Обврски кои не смеат да се содржат во договорите за трансфер на технологија

(1) Групното изземање од член 3 од оваа уредба не се применува на било која од следните обврски содржани во договорите за трансфер на технологија:

а) било која директна или индиректна обврска на стекнувачот на лиценца да додели ексклузивна лиценца на давачот на лиценца или на трето лице посочено од страна на давачот на лиценца во врска со неговите сопствени одделни подобрувања или неговите сопствени нови примени на лиценцираната технологија;

б) било која директна или индиректна обврска на стекнувачот на лиценца да додели, целосно или делумно, на давачот на лиценца или на трето лице посочено од страна на давачот на лиценца, права врз неговите сопствени одделни подобрувања или неговите сопствени нови примени на лиценцираната технологија и/или

в) било која директна или индиректна обврска на стекнувачот на лиценца да не ја оспорува валидноста на правата на интелектуална сопственост што ги има давачот на лиценца, без влијание на можноста да се раскине договорот за трансфер на технологија во случај кога стекнувачот на лиценца ја оспорува валидноста на едно или повеќе лиценцирани права на интелектуална сопственост.

(2) Кога договорните страни не се конкурентски претпријатија, изземањето од член 3 од оваа уредба нема да се применува на било која директна или индиректна обврска што ја ограничува можноста на стекнувачот на лиценца да ја користи сопствената технологија или што ја ограничува можноста на било која од страните во договорот да врши истражување и развој, освен ако последново ограничување не е неопходно за да се спречи откривање на лиценцирано know-how на трети лица.

Член 7

Поблиски услови за повлекување на групно изземање

Комисијата за заштита на конкуренцијата може да го повлече групното изземање доколку во постапка поведена по службена должност или по барање на странка, утврди дека договорот за трансфер на технологија на кој се применувало групното изземање од член 3 од оваа уредба, имало последици кои не се во согласност со условите утврдени во член 7 став (3) од Законот, а особено:

а) е ограничен пазарниот пристап на технологиите на трети страни, поради кумулативните последици на паралелни мрежи на слични ограничувачки договори со кои на стекнувачите на лиценци им се забранува користење на технологијата на трети страни;

б) е ограничен пазарниот пристапот на потенцијални стекнувачи, поради кумулативните последици на паралелни мрежи на слични ограничувачки договори со кои на давачите на лиценци им се забранува да ја даваат лиценцата на други стекнувачи на лиценца и/или

в) без објективно оправдана причина договорните страни не ја користат лиценцираната технологија.

Член 8

Престанување на важност

Со денот на влегување во сила на оваа уредба, престанува да важи Уредбата за групно изземање на договори за трансфер на технологија, за лиценца или за know-how („Службен весник на Република Македонија“ бр.91/05).

Член 9
Влегување во сила

Оваа уредба влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-1785/1
23 март 2012 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
м-р **Никола Груевски**, с.р.